

ע"פ 5684/22 - פלוני,פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעוררים פליליים

ע"פ 5684/22

לפני:
כבוד השופטת י' וילנر
כבוד השופטת ג' כנפי-שטייניץ
כבוד השופטת ר' רונן

העוררים:
1. פלוני
2. פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על ההחלטה והגזר דין של בית המשפט המוחזק באර שבע מיום 12.5.2022 ומיום 17.7.2022 בת"פ 20-09-25578 שניתנו על ידי כב' השופט י' עדן

תאריך הישיבה: כ"ב בשבט התשפ"ג (13.2.2023)

בשם המעוררים:עו"ד גבי שחר

בשם המשיבה:עו"ד מיכל קלין

בשם שירות המבחן לנוער:גב' טל סמואל

פסק דין

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

לפנינו ערעור על הכרעת הדין נגזר הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' עדן) מיום 12.5.2022 ומיום 17.7.2022, בהתאם, בת"פ 25578-09-20. בהכרעת הדין, הורשו המערערים ביצוע עבירות של הצתה, החזקת ונשיות נשק וירי מנשק חם באזר מגורים. בגין עבירות אלה, נגזר על המערער 1 עונש של 7 שנות מאסר בפועל; 18 חודשים מאסר על-תנאי לתקופה של 3 שנים; פיצוי למתalon בסך של 50,000 ש"ח; ופסילת רישון הנהיגה לתקופה של 5 שנים בפועל, ושנה אחת על-תנאי. על המערער 2, אשר היה קטן בעת ביצוע העבירות, נגזר עונש של 4 שנים מאסר בפועל; 12 חודשים מאסר על-תנאי לתקופה של 3 שנים; פיצוי למתalon בסך של 20,000 ש"ח; ופסילת רישון הנהיגה לתקופה של 3 שנים בפועל, ושנה אחת על-תנאי.

רקע ועובדות המקרא לפि כתוב האישום המתוקן

1. על פי עובדות כתוב האישום, המערער 1 הוא אביו של המערער 2 שהוא ליד שנת 2002. כמו כן, המערער 1 הוא אחיו של המתalon 1 ודודו של המתalon 2 (שיוכנו להלן ביחד: המתلونנים). בין המערערים למתلونנים המתגוררים בסביבות זה זהה, קיים סכוס ממושך שטיבו אינם ידוע במדויק.

2. לפי האישום הראשון, הגיעו המערערים ביום 30.8.2020 בנסיבות השעה 1:50 לאזר ביתם של המתلونנים, כשהם נושאים עם שני נשקים (להלן: הנשקים). תחילת ירו המערערים באוויר. לאחר מכן הם ניגשו אל הרכב המתalon 2. המערער 2 נכנס אל חלקו הקדמי של הרכב, בעוד שהumarur 1 שומר אחריו גבו באמצעות הנשך שהיה בידו פן משאו יתקרב. בהמשך, הצית המערער 2 את הרכב והוא החל לעלות באש בחלקו הקדמי.

במקביל, המתalon 2, ששמע את היריות שנורו, הגיע אל מקום חניית הרכב. בשלב זה החלו המערערים לבורוח, כשתווך כדי הם יירום לאזר בו עמד המתalon 2. המתalon 2 הסתתר מפני הקליעים שנורו לעברו, ולאחר מכן נטל צינור מים והחל לכבות את הרכב הבוער. כאשר הגיעו המערערים לאזר הסמוך לביתם, הם המשיכו לירות לעבר ביתם של המתلونנים מספר רב של פעמים. כתוצאה ממשיעי המערערים נשרף רכבו של המתalon 2 בחלקו הקדמי.

3. על פי עובדות האישום השני, לאחר אירועים אלה נסעו המערערים בשעה 3:48:3 ברכבו של המערער 1 אל ביתו של המתalon 2, כשהם מצודים בנשקים. כאשר הגיעו סמוך לביתו, החלו המערערים לירות לעבר הבית ופצעו בקירות. לאחר מכן עצרו המערערים מול ביתו של המתalon 2, המערער 1 ירד מרכבו, פתח את השער המוביל לחצר הבית, נכנס אל החצר והחל לירות לעבר ביתו של המתalon 2 מספר רב של יריות. באותו שעה המתון המערער 2 ברכב.

חלק מהיריות שירה המערער 1 פגעו בקיר החיצוני של הבית. ירייה אחת פגעה בחלון הבית, כאשר הקליע חדר דרך זכוכית החלון אל הקיר הפנימי של הבית, וניתז אל עבר מזרון שהיה מונח בסלון הבית. במהלך הירוי, פתח המתalon 2 את דלת ביתו, הבחן בירוי ומיד התקופף והסתתר כדי שלא להיפגע.

בהמשך, יצא המערער 1 מחצר הבית, נכנס לרכבו, והמערער 2 החל בנסיעה מהירה להתרחק מהמקום. במהלך נסיעתם, המשיכו המערערים לירות באוויר דרך חלון הרכב.

4. בגין מעשים אלה, יוכסו למערערים בכתב האישום עבירות של הצהה לפי סעיף 448(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); עבירות נשק (החזקת ונשיות נשק) לפי סעיפים 144(א) ו-(ב) לחוק; עבירות של ירי מנשך חם באזרע מגוונים לפי סעיף 340(ב)(1) לחוק.

5. המערערים כפרו באישומים המיוחסים להם. המערער 1 לא העלה טענה אלibi אף טען כי לא נכח במקום בזמן שהתרחשו לכaceous האירועים המפורטים בכתב האישום; והמערער 2 העלה טענה אלibi לפיה שהה במועדים הרלוונטיים בביתו של בן דודו.

הכרעת הדין

6. לאחר שהתקיימו דיוני הוכחות והוגשו סיכומי הצדדים, הרשע בית משפט קמא ביום 12.5.2022 את המערערים בעבירות שיוchos להם. בפתח הדברים, פרש בית המשפט בהרחבה את האירועים נושא כתב האישום ואת המענה שהציגו המערערים; את הראיות והעדויות שהובאו בפרש התביעה ובפרש הגנה; ואת עיקרי טענותיהם של המדינה ושל המערערים.

במסגרת פירוט הראיות, ציין בית המשפט בין היתר את עדויות המתלוננים, את הודעותיהם במשטרה ואת השחורים שנערכו עמן; את הודעות שמסרו שני נשותו של המתلون 2 (שיכנו להלן בנפרד: ס' -א') במשטרה ואת השחורים שנערכו עמן; ואת הודעות המערערים במשטרה והעימותים שנערכו ביניהם לבין המתלוננים.

כן ציין בית משפט קמא את הסרטונים ממצולמות האבטחה של השכן, בהם ניתן לראות רכב זהה לרכבו של המערער 1 מגיע בשעות בהן התרחשו שני האירועים המפורטים בכתב האישום לביתם של המתלוננים, וכן הבזקים הנחוצים לש:right; ורשפים של ירי התואמים את שני האירועים המפורטים בכתב האישום. מעבר לכך, הזכיר בית המשפט את תיעוד השיחות למועד 100 שבוצעו בזמן אמת; את התרמילים והקליעים שנמצאו בabitaim של המתלוננים; את דוחות הביקורים בזירה שערכו השוטרים; את חוות דעתה של מומחית לזרוי שרידי ירי מטעם המדינה לפיה נמצא שרידי ירי על גופו של המערער 1; את הודעתו של בן דודו של המערער 2 במשטרה לפיה האחרון שהה בביתו בעת שהתרחשו האירועים המפורטים בכתב האישום; את חוות דעת המומחה מטעם ההגנה לפיה מקום התרמילים שנמצאו סימני הפגיעה לא תואם את גרסת המתלוננים; וראיות נוספות.

7. לאחר שבחן בית משפט קמא את מכלול העדויות והראיות וشكل את טענות הצדדים, הוא הגיע למסקנה כי הוכח מעבר לספק סביר כי המערערים ביצעו את העבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

8. בראש ובראונה, ביסס בית המשפט את הכרעת דינו על עדויותיהם של המתלוננים, אותן הוא מצא כמשמעות. הוא ציין כי העדויות עיקריות בעיירן ומתיישבות זו עם זו, וכן מתיאשובות גם עם הראיות האחרות שהוגשו בתיק, לרבות השחורים שבוצעו עם המתלוננים ועם נשות המתلون 2 וההודעות שנמסרו על ידיהם בהזדמנויות שונות במהלך חקירת האירועים במשטרה. בית המשפט הוסיף כי אומנם קיימות סתיות בנסיבות מסוימות בגרסאות שמסרו המתלוננים, ואולם אין בהן כדי לגרוע מאמיןותם וממהימנות דבריהם. זאת בין היתר בהתחשב בכך שמדובר באירועים

קשה של ירי שהופנה כלפי המתלוננים בשני לילות סמוכים, כך שבשל ההתרגשות והלחץ הנובעים מהסיטואציה סביר כי היו א-ידיוקים כאלה ואחרים בגרסאותיהם.

9. זאת ועוד, בית המשפט ציין כי ראיות חשובות נוספת ועכמאות להוכחת אשמתם של המערערים הן ההודעות שמסרו ס' וא', נשוטיו של המתلون 2, במשטרה והשחזרים שנערכו עמן. הובהר לעניין זה כי ראיות אלה הוגשנה מכוח סעיף 10א לפקודת הריאות, לאחר שהנשים העידו בעדויותיהן בבית המשפט כי הן אין זוכרות פרטים רבים שמסרו בהודעותיהן במשטרה ובמהלך השחזרים, ולא שיתפו פעולה כנדרש.

בית המשפט מצא כי יש להעדייף את אמרותיהן של ס' וא' בהודעות ובשחזרים על פני עדויותיהן. זאת, מאחר שניכר היה שהן אין מעונינות להעיד ושهن נמצאות בקושי רב לנוכח הסיטואציה בה הן מצויות - במסגרתה הן צריכות להעיד על אירועי ירי קשים מול נאים מהם קרובי משפחה. כן ציין כי דבריהן של ס' וא' בהודעות ובשחזרים מתישבים עם הגרסאות שמסרו המתלוננים; וכי ניכר מדבריהן כי אף אחת מהן לא ביקשה להפריז בתיאור העבודות או להפليل את המערערים. בית המשפט הוסיף כי חזוק באמירות הנשים בהודעות ובשחזרים - כנדרש לפי סעיף 10א(ד) לפקודת הריאות - ניתן למצוא בעדויותיהם של המתלוננים המתיחסות לאותם אירועים.

עוד בהקשר זה - בית המשפט נתן לטענת המערערים כי לא ניתן להסתמך על אמרותיהן של ס' וא' בהודעות במשטרה ובשחזרים מהטעם שלא ניתן להם הזדמנות לחקירה נגדית, כנדרש לפי סעיף 10א(א)(2) לפקודת הריאות; וקבע כי יש לדחותה. הוא ציין כי למערערים אכן ניתנה הזדמנות לחקור את הנשים, וכי אין בעובדה שהאחרונות לא שיתפו פעולה כנדרש והшибו תשובות חלקיות כדי לשלו את האפשרות להסתמך על אמרותיהן בהודעות ובשחזרים מכוח סעיף 10א לפקודת הריאות. זאת, שכן סעיף 10א לפקודת הריאות מתייחס למצב בו עד מכחיש את תוכנה של אمرة או טוען כי הוא אינו זוכר את תוכנה, כך שמטבע הדברים מובאת בחשבון העובדה כי שיתוף הפעולה שלו עם העדות יהיה בעייתי.

10. כמו כן, בית המשפט מצא חזוקים נוספים לראיות אלה בריאות החיצונית שהוגשו, המעידות על ירי ופגיעה קליעים בקירות, בחלונות ובגדר בitem של המתלוננים, על שייחות הטלפון שבוצעו למועד 100 בזמןאמת, ועוד.

על רקע דברים אלה, מצא בית המשפט כי השתלבות כלל הריאות זו עם זו מביאה למסקנה כי המערערים ביצעו את המიוסד להם בכתב האישום מעל לכל ספק סביר.

11. לצד האמור, דין בית משפט קמא בטענות המערערים לפיהן התנאים ששררו בזירות האירוע, ובפרט מצב התאורה במקום, לא אפשרו את זההיהם. הוא ציין כי מהשחזרים שבוצעו ומהדברים המפורטים שנמסרו על ידי חוקר המשטרה שביצעו את השחזרים ונכח במקום בשעת לילה, עולה כי באופן אובייקטיבי הייתה אפשרות לראות ולזהות את המערערים. בית המשפט הדגיש כי זההוי של שני המערערים על ידי ארבעת עדי התביעה המרכזיים - המתלוננים ונשות המתلون 2 - עומדים ב מבחן הפנימי והחיצוני לזהוי.

בכל הנוגע ל מבחן הפנימי, הובהר כי עניינו במידה בהירותה ועקביותה של עדות זההוי, ובמידת האמון שנoston בה בית המשפט. ביחס ל מבחן זה, ציין בית המשפט כי הן המתלוננים והן נשות המתلون 2 היו בטוחים לחולוטין לזהוי. הם

עומתו פעם אחר פעם במהלך השחזרים והחקירות עם שאלות הקשורות ליכולת זההו, לתוארה ולמרחך, והוא משוכנעים כלם באופן מוחלט בדבר הזהוי. הוא הדגיש כי הוא נוטן אמון מלא בעדויות המתلونנים ובבדריהן של נשות המתлонן 2 בהודעות ובחזרות; וכי הנסיבות המסתומות שנמצאו בהם אין פוגמות באמינותו ובכונתו של הזהוי.

באשר ל מבחון החיצוני, ציין בית המשפט כי במסגרת נבחן המשקל שיש לתת לעדות הזהוי. זאת בשים לב לנוטמים האישיים של העד, לנסיבות איירוע הזהוי, לקיומה של היכרות מוקדמת בין העד לבין החשוד, לתנאי הראות והתאורה במקום, למרחך והזווית ממנו בוצע הזהוי ועוד. לעניין זה, ציין כי מדובר בעדים המכירים את המערערים היכרות אישית ומשפחתית רבת שנים, ומתגוררים בסמכיות רבה אליהם. אשר ל יכולת הזהוי בהתחשב בתנאים האובייקטיבים שהררו במקום לרבות המרחך והתאורה, ציין כי מהשחזרים שבוצעו, מהה Hodotot שנמסרו במשטרה ומדובריו המפורטים של החוקר שביצע את השחזרים - עולה בבירור כי ניתן היה לזהות את המערערים.

אשר על כן, קבע בית המשפט כי הזהוי עומד הן ב מבחון הפנימי והן ב מבחון החיצוני, ו邏ijk ניתן לבסס עליון מסקנות בהליך הפלילי מעלה לכל ספק סביר.

12. מנגד, קבע בית המשפט כאמור כי עדויות המערערים לא היו מהימנות, וכי לא ניתן לתת אמון בגרסאותיהם. הוא ציין כי התרשםתו הישירה מעדיות המערערים הייתה כי הם מבקשים להתחמק מהתן פרטיהם, ולצמצם ככל הנימן את דבריהם. בין השאר, ציין כי המערער 1 לא העיד מאומה לגבי מצב התאורה שerrer במקום האירועים, על אף שהعلاה טענות בעניין. כן ציין כי הגרסאות שמסר המערער 1 בהודעותיו במשטרה היו מתמחקות ושונות זו מזו. באשר למערער 2, ציין בית המשפט כי לא ניתן לתת כל אמון בגרסאותו ובטענת האלibi שהוא מעלה, שכן הוא מסר גרסה מגמתית ומ��פתחת, והסתבס בתשובותיו ביחס לפרטים השונים של גרסתו. עוד ציין כי המערער 2 לא הביא את עדותם של קרובי המשפחה איתם הוא ישן באותו לילות בהם טען כי שהה בבתו של בן דודו.

בנוסף, בית המשפט לא נתן אמון בעדויותיהם של בן דודו של המערער 2 ושל אמו, מטענו היה כי כל מבוקשם הוא לשיע למערער 2. ביחס לבן דודו של המערער 2, ציין בית המשפט כי היו סתיות בין הגרסה שהוא מסר לבן הגרסה שמסר המערער 2; כי הוא הסתבס בעדותיו ביחס לפרטי גרסתו; וכי מילא גם לפוי גרסתו שלו הוא לא ישן עם המערער 2 בשעות בהן בוצעו האירועים נושא כתוב האישום, כך שהוא כלל לא יכול לספק לו אלibi לשעות הרלוונטיות. באשר לאמו של המערער 2, ציין כי גרסתה התפתחה והשתנתה לאורך העדות; כי היא הסתבסה בעדותה ביחס לפרטי גרסתה; וכי גרסתה עומדת בסתייה גמורה לגרסהו של המערער 2.

13. בית המשפט הוסיף והתייחס בהכרעתו גם לחוות דעת המומחה מטעם המערערים, בה נטען כי מקום התרמילים שנמצאו אינם מתאימים בענין המטלונים ביחס למקומות של הירורים והכוון אליו ירו, למעט במקרה אחד. בית המשפט קיבל לעניין זה את טענות המדינה, לפיו אין לייחס חשיבות לחוות דעת זו, שכן ככל שהרי בוצע מנשך מאולתר - הרי שהוא כל כך לא מודיע עד שככל לא ניתן למדו ממקום הקילעים שנמצאו על הקרקע על מיקומו וכיון עמידתו של הירור. טענות אלה התבבסו על חוות דעת שהגיעה אותו מומחה עצמה בתיק אחר. כן ציין בית המשפט כי העובדה שמחאות הדעת עולה כי מיקומה של פגעה אחת כמתישבת עם מקום התרמילים שנמצאו - שומרת את הבסיס תחת טענותו של המומחה ומחזקת את גרסתם של המטלונים ביחס לאירוע הירוי השני בכתב האישום. משכך, קבע בית המשפט כי אין בחוות הדעת האמורה כדי לעורר ספק סביר באשיותם של המערערים.

14. לבסוף, הבהיר בית המשפט כי אין ממש בטענות המערערים לקיים של מחדלי חקירה. החקירה בוצעה תוך שוחרים מפורטים ומדויקים לכל ארבעת עדי התביעה המרכזים, מהם הם עומתו עם סתרות מסוימות בדבריהם, ונבחנה האפשרות שלהם לראות ולזהות את המערערים בתנאים שהרו בעת האירועים.

15. לנוכח האמור, קבע בית משפט קמא כי הכוח מעלה לכל ספק סביר כי המערערים ביצעו את המיעשים המזוהים להם בכתב האישום. בגין מעשים אלו, הורשו המערערים בביבוצע עבירות של הוצאה לפי סעיף 448(א) לחוק העונשין; החזקת ונשיות נשך לפי סעיף 144(א) -(ב) לחוק העונשין; וירי מנשך חמם לפי סעיף 340(ב)(1) לחוק העונשין.

גזר הדין

16. ביום 17.7.2022 נגזר דין של המערערים. ראשית, דין בית המשפט בתחום הענישה ההולם לעבירות שביצעו המערערים, והגיע למסקנה כי יש להעמידו על בין 5 ל-8 שנות מאסר בפועל. בין השאר, הדגיש בית המשפט כי נסיבות ביצוע העבירות חמורות ביותר. זאת, בשים לב לכך שהמערערים עשו שימוש בכלי נשך כדי לירות לעבר המתлонנים ולעבֶר בתיהם המגורים בהם מצויים בני משפחותיהם, חזרו לבצע ירי يوم ושרפו כלי רכב.

עוד הוסיף בית המשפט כי הצורך לתקן את התופעה של שימוש וירי בנשך חמם בכלל ובאזור מגוריים בפרט, ולמזרע את הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה מכך - מחיב החמורה בתחום הענישה שנקבע ביחס לעבירות מסווג זה. הוא הדגיש כי הפסיכיקה עמדה פעם רבים על הצורך להחמיר בענישה על עבירות מעין אלה, וכי מגמת החמורה זו הילכה וגברה בעת האחونة. בית המשפט ציין גם את חומרתה של עבירת הוצאה, לאור העובדה שהיא טומנת בחובה פוטנציאל הרסני.

על רקע זה, קבע בית המשפט כי על בתחום הענישה לבטא את החומרה הרבה של המיעשים; את סכנות החיים בה העמידו המערערים את המתلون 2 ואת המתגוררים בבית המגורים אליו חדרו קליעים; את העובדה שהעבירות בוצעו בשני מועדים שונים; ואת הוצאה הרכבת.

17. לאחר זאת, עבר בית המשפט לקביעת העונש לכל אחד מהמערערים.

באשר למעערר 1, בית משפט קמא נתן משקל לעובדה שהוא בעל פוליל משמעות, הכול עבירות אלימות, סמים ורכוש, בגין הוא ריצה עוני מאסר בפועל. כן צוין כי המעערר 1 ביצע את העבירות ביחד עם בנו המעערר 2 אשר היה קטן בעת ביצוען. עוד הוסיף בית המשפט כי המעערר 1 לא ביקש שיגש תסוקיר שירות המבחן, נמנע מלטען לעונש ולא קיבל אחריות למשעיו. לבסוף, צוין כי יש להביא בחשבון גם את שיקול ההרתקה, שכן המעערר 1 ביצע את העבירות בשני מועדים, בთועזה, תוך סיכון רב של חי אדם. לנוכח מכלול שיקולים אלה, גזר בית המשפט על המעערר 1 עונש של 7 שנות מאסר בפועל (בניכויימי מעצרו), 18 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים, פיצוי בסך 50,000 ש"ח למATALON 2, ופסילה של רישיון הנהיגה לתקופה של 5 שנים בפועל ושנה אחת על תנאי.

ביחס לערער 2, ציין בית המשפט כי יש להביא בחשבוןCSI קולאים ל开拓 את העובדה שהוא קטן בעת ביצוע העברות ואת העובדה שהוא נעדך עבר פלילי. מנגד, ציין כי יש לחת משקל לכך שגם הוא כאבו נמנע מלקלבל אחראות למעשיו והמשיך לטען לחפותו; וכן לשיקולים של הרעתה היחיד והרבנים. עוד הזכיר בית המשפט כי מתחסוקור שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער 2 עולה כי קיימים גורמי סיכון בהתקנתו וכי ישנים צריכים טיפולים. אולם בשל התכחשתו למעשים שייחסו לו, לא ניתןקדם כל הליך טיפול. על רקע זה, גזר בית המשפט על המערער 2 עונש של 4 שנות מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו), 12 חודשים מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים, פיצוי בסך של 20,000 ש"ח למ洋洋ון 2, ופסילה של רישוון הנהיגה לתקופה של 3 שנים בפועל ושנה אחת על תנאי.

מכאן ערעורם של המערערים, הנושאן על הכרעת הדין והן על גזר הדין.

הודעתה הערעור

18. בערעורם על הכרעת הדין, טוענים המערערים כי בית משפט קמא שגה בניתוח הראיות שהובאו בפניו ובקביעת משקלן, וכן לא נתן משקל ראוי לסתירות המדינה עליהן הצביעו המערערים. כך למשל, נטען כי ס' אשת המתalon 2, אמרה במהלך השחוור שנערך עמה לאיורו הראשון כי היא ראתה את המערער 1 יורה עליה ועל ביתה, וכי המערער 2 עמד לידיו ולא עשה דבר. זאת, בסתרה להודעתה במשפטה לפיה גם המערער 2 היה מעורב בירוי. בנוסף, נטען כי בשחוור שנערך עמה טענה ס' שהיא התעוררה משנתה לשמע קולות הירי, ורק לאחר סיומו יצא מהבית כדי לברר את פשר האירוע. מכאן נובע כי היא כלל לא הייתה עדה לירוי ולא ראתה את היורים, וזאת בניגוד להודעתה במשפטה. וכך יש להוסיף, לטענת המערערים, את העובדה שס' התהמeka מהheid בבית המשפט עד שלא ניתן היה לחקור אותה בחקירה נגדית אובייקטיבית. על כן גורסים המערערים כי לא ניתן לבסס על עדותה של ס' כל מצא מרשי.

המערערים מוסיפים וטוענים כי בית המשפט לא נתן משקל מספק לתמיינות העולות מהשווות גרסת המתлонנים לנזהה בסרטוני מצלמות האבטחה של השכן. כך, נטען כי המתلونנים העידו שבאיורו הראשון לא נעזרו ברכב כלשהו, בעוד שסרטוני נראה רכב כסוף נע לכיוון ביתו של המתalon 2, עוצר שם לכמה דקות ואז ממשיך בנסיעה. כן נטען כי המתلونנים טענו שבזמן האירועים היו מקומות תאורה, בעוד שסרטוני מצלמות האבטחה רואים שבאותה עת היה מקום האירוע חשוך. המערערים מוסיפים כי בית המשפט התעלם מטענותם כי לאחר קרות האירועים התקינו המתلونנים גופי תאורה באיזור כדי ליצור רושם כאלו בעת קרות האירועים הייתה תאורה מספקת המאפשרת זיהוי.

עוד נטען כי בשל החשיבות הקritisית של אמינות השחוורים לממצאים שקבע בית המשפט, היה על בית המשפט להיעתר לבקשת המערערים ולעורר ביקור במקום האירועים. זאת, כדי שיוכל להעריך כיצד הגיעו את סבירות הראיות.

זאת ועוד, המערערים מזכירים כי הם הגיעו חווות דעת מומחה ירי לפיה גרסת המתلونנים ביחס לאופן בו קרו האירועים לא יכולה להתיישב עם ממצאי הזרה כפי שתועדו על ידי השוטרים. לטענתם, הימנעותה של המדינה מההגש חווות דעת נגידית הסותרת מסקנה זו הייתה צריכה להוביל את בית המשפט להחיל את החזקה לפיה לו הייתה מוגשת חוות דעת כזו - היה בה כדי לתמוך בגרסת המערערים.

לבסוף, נטען כי בשל הסכסוך בין הצדדים, המתלווננים היו מוכנים לסלף את העובדות ולהציג את חשודותיהם ביחס לזהות הוריהם כעוובדים מוגמרים - הכל כדי להפليل את המערערם. חיזוק לכך ניתן למצוא, כך נטען, בעדותו של המתلون 1 אשר אמר כי הוא יודע שהמערערם ביצעו את המעשים אף מבלי להסתכל, שכן אף אחד לא יעשה זאת חוץ מהם.

19. באשר לגזר הדין, נטען כי בית משפט קמא גזר על המערערם עונש בלתי מידתי וחמור יתר על המידה.

ביחס למערער 1, נטען כי חרף עברו הפלילי, הוא לא הורשע בעבר בביצוע עבירות מסוימות סוג. כמו כן, נטען כי על אף הפירוט הרב בכתב האישום, בפועל מדובר בשני אירועים שנמשכו זמן קצר יותר. משכך, היה מקום לקבוע כי חומרת העבירות היא ברף התחthon ולהטיל על המערער 1 עונש קל יותר.

באשר למערער 2, נטען כי בית המשפט לא נתן די משקל לעברו הנקי ולעובדת היותו קטין, ומנגד הוא העניק משקל מופרז לעובדה שהוא לא נטל אחריות למשاوي. כן נטען כי בית המשפט לא נתן דעתו למקובל ולמושרש בחברה אליה משתייך המערער 2 - בה לקיחת אחריות בניגוד לעמדת אבי המשפחה היא בבחינת דבר שלא יעשה, ומהירה עברו המערער 2 עלול היה להיות כבד.

המערערם הוסיף וטענו כי בית המשפט החמיר יתר על המידה בקביעת מתחם הענישה, מבלי שהתקיימו נסיבות המצדיקות זאת. לטענתם, מתחם הענישה שנקבע הושפע יתר על המידה מהמגמה להחמיר בענישה על עבירות מסווג זה, ולא נתן ביטוי לצורך בשינוי הדרגתית כמתבקש מעיקרון החוקיות. כן נטען כי היה מקום לocket בחשבון את העובדה שמדובר החמורה בעבירות יתר קיבלה ביטוי בפסקה בעיקר בעת האחونة, ואילו בענינו מדובר באירועים שבוצעו לפני כשנתיים.

בשוליו הדברים, נטען כי פסילת רישוון הנהיגה שהטיל בית המשפט על המערערם אינה מוצדקת ואיןיה מידיתית בנסיבות העניין, שכן השימוש בכלים רכבי על ידי המערערם היה רק לדקות ספורות, לא היווה את ליבת האירוע, ולא פגע או סיכון חי אדם.

תסקיר שירות המבחן

20. בטרם הדיון בערעור, הוגש תסקיר שירות מבחן לנOUR בעניינו של המערער 2. בתסקיר צוין כי המערער 2, אשר כיום הוא בן 20, מגיע משפחחה בה זוג הורים גrownim ו-5 ילדים. הרקע המשפטי מורכב וכולל אלימות במשפחה, מעורבות של האב בפלילים, מצוקה כלכלית וסיכון משפחתי מתמשך. עוד צוין כי המערער 2 מוכר לשירות המשפחה מחודש דצמבר 2017, וכי לאורך השנים הוא הסתבך בפלילים שוב ושוב. הקשר בין השירות המבחן החל רק עם מעצרו בחודש אוגוסט 2020 - מאז הוא שיתף פעולה עם השירות המבחן ועדת בכתנית הטיפול בהיבט התפקודי. עם זאת, בהיבט הרפלקטיבי, גם לאחר הכרעת הדין הוא התקשה לocket אחריות על התנהגותו עוברת החוק וולערור התבוננות פנימית על התנהלותו. כמו כן, צוין כי מאז החל לרצות את מסרו המערער 2 לא שולב במרכז תעסוקה או חינוך וכן לא שולב בהליך טיפול. בנוסף, הוא היה מעורב באירוע של תקיפת אסיר. רק לאחר מעברו לכלא אחר בעת האחونة הוא שולב במרכז חינוך, אך אינו מוביל מוטיבציה להשתלבות בהליך טיפול.

מבחן התרשומות שירות המבחן, צוין כי קיימים פערים בין דיווחו של המערער 2 ביחס למצבו לבין הדיווחים של העובדת הסוציאלית בכלל, המעלים שאלות ביחס למהימנות דבריו. בנוסף, קיימים פערים בין הנסיבות ביחס לרצונו בטיפול לבין הבנתו את צרכיו הטיפוליים. ניכר כי הוא מונע משיקולי רוח וഫסד, וטופס את הכללי הטיפולי ככליל להשגת מטרתו. ביחס לעבירות העומדות במרכז הערעור, צוין כי המערער 2 ממשיך לדבוק בהכחשתו, מתקשה לגלוות אמפתיה כלפי נפגעי העבירות ואף מאשים אותם בהתנצלותם. ניכר כי גם בחולוף הזמן לא חל כל שינוי בהתיחסותם לעבירות.

21. על רקע האמור, העריך שירות המבחן כי גורמי הסיכון לשיקומו של המערער 2 הם הצלחתו לשמר על שגרת חיים יציבה וקבועה; שמירה על יציבות תעסוקתית וסיעע בצרפת המשפחתי; שמירה על התנאים המגבילים לאור תקופה מצarra; שיטף הפעולה שלו עם שירות המבחן; יכולתו ליצור קשר בקלות; ואימו המגלה דאגה ואכפתות כלפי מעונינת לסיעע לו. מבחינת גורמי הסיכון, עמד שירות המבחן על הרקע המשפטי המורכב של המערער 2, לרבות סכסוך משפחתית מתמשך שהשפיע על מעורבותו בפליליים ויציב את הנרטיב שלו כקרובן של הנסיבות; על העובדה שהוא ביצע עבירות חמורות וממשיך להתחש לביצוע על אף שנמצא אשם בבית המשפט; על מעורבותו החוזרת ונשנית בפליליים לאורך השנים, ואף לאחר קבלת גזר הדין נושא הערעור דין, המעידה על אי-הירთעותו מסמכות בית המשפט; על מעורבותו באירוע אלימות במאסר; על הקושי בזיהוי דאגות במצבו; על היעדר לקיחת אחריות על העבירות והבנת הקשרים הרחבים יותר של ביצועו; ועל הפער בין הנסיבות בדבר רצונו בטיפול לבין השתלבותו בפועל בהליך טיפול.

22. בסופו של דבר, בהמלצתו ציין שירות המבחן כי גורמי הסיכון במצבו של המערער 2 לא פחתו. אך, הקושי לזהות דאגות במצבו, תפיסתו כי הוא אינו זוקק למנה טיפולי כלל ומהשך הכחשתו את העבירות - נותרו כולם בעינם גם בחולוף הזמן, והם מצטרפים לעמדתו כי גזר הדין שהוטל עליו אינו מידתי. שירות המבחן מצא כי גורמים אלה מdadosים ומחזקים את ההתרשםות כי המערער 2 נעדך הכרה במצבו ולא הפיק תובנות של ממש. עוד צוין כי קיימים צרכים טיפוליים במצבו, לרבות שיח רגשי בתחום הדינמייקה המשפחתית וסיעע בזיהוי גורמי הסיכון במצבו; וכי ללא שיח משמעותי ביחס למעורבותו החוזרת בפליליים והנסיבות שהובילו אותו לכך, הוא מצוי בסיכון להישנות ביצוע העבירות.

הדיון שהתקיים לפנינו

23. ביום 13.2.2023 התקיים לפנינו דיון בערעור. במהלך הדיון חזר בא כוח המערערים על עיקרי הטענות שהועלו בערעור. באשר להכרעת הדין, הועלו בין היתר טענות לעניין תנאי התוארה ששדרו בזירת האירועים בזמן אמת; השוני בין גרסת המתلونנים לבין מה שנכחה בסרטוני מצלמות האבטחה ביחס לשימוש ברכב באירוע הראשוני; והמשקל שיש ליחס לחווות דעת המומחה מטעם המערערם, בהיעדר חוות דעת נגדית. ביחס לגזר הדין, חזר בא כוח המערערים על הטענה כי בית משפט קמא החמיר עם המערערם יתר על המידה, וזאת בשם לב למדיניות הענישה הנוגנת ולנסיבות העניין.

24. בתאום המדינה טענה מנגד כי יש לדחות את הערעור על שני חלקיו. בכל הנוגע להכרעת הדין, נתען כי זו התבוסה על מספר אדינים: בראש ובראונה על עדויות המתلونנים בבית המשפט והודעתיהם במשטרה ובמהלך השחרורים, אשר על פי קביעת בית משפט קמא היו עקבות וחיזקו זו את זו. לאלה הctrפו הודעתהן של נשות

המתلون 2 במשטרה ובמהלך השחזרים המאשרות את מה שהן ראו בזמן אמת, אותן מצא בית משפט קמא כמהימנות. מעבר לכך, נסמכה הכרעת הדין גם על ראיות אובי-קטיביות חיצונית, כדוגמת השיחות שבוצעו בזמן אמת למועד 100; הפגיעה והקליעים שנמצאו בזירה; והרטונים מצלמות האבטחה של השכן. בנוסף לכך כל אלה, העיד חוקר המשטרה שבייך בزيارة האירועים כי התנאים ששררו בעת התרחשויות האירועים אפשרו זהה של המערערם. באת כוח המדינה הדגישה כי המערערם לא הציגו מנגד כל גרסה או הסבר חולפי. זאת למעט טענת האלבוי שהועלתה ביחס למערער 2, אשר הופרכה לחלוטין.

כן התקיישה באת כוח המדינה לטענות המערערם לעניין חווות דעת המומחה שהוגשה מטעם, ולעובדיה שלא הוגשה חווות דעת נגדית מטעם המדינה. היא צינה כי לאחר שבאי כוח המדינה בחנו את חווות הדעת מטעם המערערם, הם סברו כי אין צורך בהגשת חווות דעת נגדית כדי להפריכה. זאת הן בשל הספק שהתעורר ביחס למאמנותה וכוכנותה של חווות דעת - שמקורו בחווות דעת שנתן אותו מומחה בתיק אחר ואשר אינה עולה בקנה אחד עם חווות דעתו בתיק הנוכחי; והן בשל קביעתו של המומחה מטעם המערערם עצמו, כי אחת מפגיעות הקליעים שנמצאו מתישבת עם גרסת המדינה. לגשת המדינה, די היה בכך כדי להפריך את חווות דעת המומחה מטעם המערערם.

את עוד, באת כוח המדינה התקיישה גם לטענות שהעלו המערערם ביחס לזה. לעניין זה, היא הדגישה כי מדובר בזיהוי של קרוב משפחה שמכירים זה זה מימים היולדם וגרים בסמיכות זה לזה שנים רבות. בנוסף, צוין כי מעבר לקרבה המשפחה, המתلونנים ונשות המתلون 2 חזרו בעדויותיהם ובהודעותיהם במשטרה פעמי אחד פעמי על אינדיקציות שונות המלמדות כי היה זה. בכלל זאת, נזכרו הקרבה הפיזית למערערם בעת האירועים, תנאי הראות ששררו בלילה האירועים, היה קולם של המערערם, היה פרטיהם חיצוניים ספציפיים המאפיינים את דמיוניהם של המערערם ועוד. לגשת באת כוח המדינה, בכל אלה יש כדי לאשש את הזיהוי.

לבסוף, בכל הנוגע לערעור על גזר הדין - טענה באת כוח המדינה כי לא נפללה כל טעות מהותית המצדיקה את התערבות עריכת הערעור בעונש שנגזר על המערערם. לגישתה, הענישה שהטיל בית משפט קמא על המערערם הולמת את מגמת החמורה שקיימת בפסקה בעבירות נשק, כמו גם את הנسبות האישיות של המערערם. בהקשר זה נטען כי יש להביא בחשבון את העבר הפלילי המשמעותי של המערער 1, אשר נכנס ויצא מהכלא ל司ירוגן בשני העשורים האחרונים. גם לגבי המערער 2, נטען כי לאחר הרשותו בתיק הנוכחי, הוא הורשע גם בביצוע עבירות של חבלה בمنذר ברכב על רקע סכסוך עם קרוב משפחה. לא זו אף זו, לאחר שכבר נגזר דין בתיק הנוכחי וועכב ביצוע העונש לצורך הגשת הערעור והתארגנות - ביצע המערער 2 עבירות של גנבת רכב ונוהגה בזמן פסילת רישון. הוא הורשע בעבירות אלה על פי הודהתו ונגזר עליו עונש מאסר נוסף. לטענת באת כוח המדינה, יש בכך כדי להעיד על הסלמה בהתנהגותו של המערער 2. לנוכח האמור, טענה באת כוח המדינה כי יש לדחות את הערעור גם ביחס לגזר הדין.

דין והכרעה

לאחר שיענית ב הכרעת הדין ובגזר הדין המנומקיים של בית משפט קמא ונתתי דעתן לטענות הצדדים בכתב ובועל-פה, הגעתינו למסקנה כי יש לדחות את הערעור על שני חלקיו, וכך אמלץ גם לחברותי לעשות. להלן נימוקי". 25

הערעור על הכרעת הדין

עמוד 10

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

26. טענותיהם של המערערים מモקדות בעיקר בסתיות ובפגמים שנפלו לשיטם בגרסתה של המדינה ובריאות שהובאו על ידיה. לגשתם, בית משפט קמא לא העניק די משקל לijklויים אלה, אשר יש בהם כדי להקים ספק סביר ביחס לאשיותם של המערערים. עיון בהכרעת דין המונתקת והمفורטת של בית משפט קמא, ולצדיה בחומר הראות הרבה שהובא לפניו, מוביל למסקנה כי יש לדוחות טענות אלה.

27. הכרעתו של בית משפט קמא נשענת על עדויותיהם של ארבעת עדי הtribuna המרכזים - המתلونנים ושתי נשויותיו של המתلون 2 (שיכנו להלן ביחד: העדים). עיון בפרוטוקולי העדויות ובחומר הראות מלמד כי כפי שקבע בית משפט קמא, הגרסאות שנמסרו על ידי העדים היו עקביות בעיקר, והתישבו זו עם זו. אך, שני המתلونנים חזרו פעם אחר פעם - הן בעדויותיהם בבית המשפט, הן בהודעות שמסרו למשטרה, הן בשחזריהם שנערכו עמן והן בעימותם שנערכו ביניהם לבין המערערים - על ליבת האירועים המפורטים בכתב האישום ועל כך שיזהו את המערערים כמו שביצעו אותם. גם הגרסאות שנמסרו נשויותיו של המתلون 2 ביחס לשני האירועים המפורטים בכתב האישום במהלך החקירה והשחזריהם מתישבות עם עדויות המתلونנים, ומחזקות את אמינותן.

יודגש כי אף אם קיימות סתיות כאלה ואחרות בין הגרסאות שנמסרו העדים לאורך הזמן, הרי שמדובר בסתיות נקודתיות ולא מהותיות, שאין בהן כדי לגרוע מעקבות גרסאותיהם של העדים ביחס לגרעינו הדברים. כפי שציין בית משפט קמא, מדובר בשני אירועים קשים של ירי שנורה לעברם של המתلونנים ומעבר בתיהם, בהם שהו באותו עת בני משפחתם. משכך, אין זה מן הנמנע כי בשל הלחץ והמתח בו היו שרויים העדים באותה עת, אין ביכולתם לזכור באופן חד ומדויק את האירועים לפרטי פרטים, ומתבגר הדברים תהינה סתיות כאלה ואחרות בין הגרסאות שנמסרו ביחס אליהם. עם זאת, מדובר בסתיות מהותיות הנוגעות לשורשו של עניין, הרי שכפי שקבע בית משפט קמא - אין בכך כדי לפגום ב邏輯יותן של העדויות (ראו: ע"פ 08/2010 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (13.9.2010); ע"פ 175/10 חנוכיב נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (28.7.2011); ע"פ 7007/15 שמליל נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (5.9.2018); ע"פ 244/21 מדינת ישראל נ' רבינוביץ, פסקה 30 (31.8.2022)). ראו גם: יעקב קדמי על הראיות - הדין בראוי הפסיקה חלק שלישי 1608-1609 (2003)).

עוד ניתן כי ביחס לס' וא', נשות המתلون 2, בית המשפט הסתמך בהכרעתו על אמירותיהן בהודעות שנמסרו במשטרה ובשחזריהם שנערכו עמן, משמצאה כי יש להעדיין על פני עדויותיהן בבית המשפט. כזכור, הודעות ושהזרים אלה הוגשו כראיות מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות, לאחר שהשתים העידו בעדותן כי הן אין זוכרות פרטים רבים שנמסרו על ידיהן במהלך חקירת האירועים במשטרה.

קביעתו של בית משפט קמא כי יש להעדיף את אמירותיהן בראיות אלה על פני עדויותיהן בבית המשפט התבססה בעיקרה על העובדה שבמהלך מתן העדות ניכר היה כי הסיטואציה אליה הן נקלעו - בה הן נאלצות להעיד נגד קרוביהם משפחה ביחס לאירועי ירי קשים בעודם ישבים מולן - מעמידה אותן בקשרי רב. בית המשפט הוסיף וציין כי אמירותיהן של נשות המתلون 2 הן בשחזריהם והן בהודעותיהן במשטרה עקביות ומתיישבות עם ראיות אחרות שקיימות בתיק, ושניכר כי הן נמנעו מלאה פריז בדרכהן. בנוסף, בית המשפט מצא חיזוק לאמירות אלה בעדויותיהם של המתلونנים.

בנסיבות אלה, החלטו של בית משפט קמא לקבל ראיות אלה מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות ולהעדיין על פני העדות שנמסרו ס' וא' בבית המשפט - סבירה בעניין ולא מצאת מקום להתערב בה (ראו והשוו: ע"פ 9040/05).

אוחזין נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (26.2.2015); ע"פ 5617 מрисאת נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (27.7.2016); ע"פ 4454 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (30.7.2020)). מכל מקום, נראה כי המערערים בערעורם זנחו את עיקר טענותיהם לעניין זה, ועל כן לא ראוי צורך להרחיב בסוגיה זו.

לא זו אף זו, לצד עדויות המתלוננים ונשות המתלוון 2, הובאו בפני בית משפט קמא ראיות חיצונית רבות שיש בהן כדי לחזק את דבריהם. כך למשל, הוצגו סרטונים מצלמות האבטחה של שכנים של המתלוננים, בהן נראה הרכב זהה לרוכבו של המערער 1 מתקרב לאזרם בתיהם של המתלוננים ונעוצר במקום בזמן סמוכים לזמןם בהם התרחשו האירועים המפורטים בכתב האישום. כמו כן, סרטונים אלה נראים בליל האירוע הבזקם כתומים שנראים כשריפה ובליל האירוע השני נראים הבזקים ויריות הנורות לכיוון בתיהם של המתלוננים.

עוד הוצג לבית המשפט תיעוד של שיחות שערכו המתלוננים למועד 100 בסמוך לשעות בהם התרחשו האירועים; מצויים ביחס לתרמילים ולקליעים שאותרו בזירות האירועים ותיעוד של פגיעות הקליעים בזירה; מצויים ביחס לשידידי ירי שנמצאו על גופו של המערער 1; חוות דעת לפיה קליעים שנמצאו בשתי הזרות נרו ככל הנראה מאותו כלי נשקי; ועוד. ככל אלה יש לצרף גם את העובדה שהמערערים הציגו גרסאות מתפתחות ומשתנות, ניסו להתחמק ממתק פתרים ביחס לאיירועים, ולא אחת הסתבכו בתשובותיהם.

מהאמור לעיל עולה כי הכרעתו של בית משפט קמא מבוססת היבט על מכלול הראיות שהוצעו בפניו, אשר בצירוף יש כדי להוכיח את אשמת המערערים מעבר לספק סביר. משכך, לא מצוי מקום להתערבות ערכתת העreau.

כמפורט לעיל, לפי המערערים מספר טענות עיקריות אשר הגיעו מצדיקות את התעverbותנו. ראשית, הם מעדים טענות ביחס לשחזר שנערך עם ס' ביום 6.9.2020. לטענתם, בניגוד למסרה שמסרה ס' בשחזר - לפיה היא ראתה רק את המערער 1 יורה במהלך האירוע הראשון, בהודעתה במשטרת שניות בסמוך לאחר האירוע היא צינה כי ראתה את שני המערערים יורים. בנוסף, טוען כי בשחזר צינה ס' כי היא התעוררה משנתה למשמע קולות הירি, ורק לאחר סיום הירוי היא יצאתה מביתה לברר את פשר האירוע. זאת, בסתרה להודעה שמסרה במשטרת לפיה היא הייתה עדה לירוי. לגשת המערערים, סתיוות אלה, בצירוף העובדה שס' לא שיתפה פעולה בעודותה בבית המשפט ולא ניתן היה לחקור אותה חקירה נגדית אפקטיבית - מבאים למסקנה כי לא ניתן לבסס על אמירותיה מצא מרשיין.

באשר לטענה הראשונה, אכן מדובר בשוני בעניין מהותי בין הגרסאות ביחס לחלקן של המערער 2 באירוע הראשון. עם זאת, כפי שצין בית משפט קמא, דווקא הטענות בחלקו של המערער 2 בין ההודעה שמסרה ס' למשטרת ביום האירוע לבין השחזר שנערך עמה בשלב מאוחר יותר, מצביע על רצונה לתאר נאמנה את מה שראתה ודבוקה באמות. אין זה מנמנע בכך כי בהודעתה במשטרת, שנמסרה בסמוך לאחר קרונות האירוע, היא טעה בדבריה, ובשלב מאוחר יותר ביקשה לתקן אותם. על כן, לא מצוי כי יש בשוני זה כדי לאין לחלוtin את המשקל שיש לתת לדבריה, ולמצער ביחס לחלקן של המערער 1.

בנוגע לטענה השנייה, הרי שאין מדובר בתיאור מדויק של הדברים. בשחזר צירה ס' על כך שלאחר ששמעה ריוות היא התעוררה משנתה, יצאתה מפתח ביתה וראתה את המערער 1 יורה לכיוון ואת המערער 2 עומד לידיו. היא אף צינה כי היא שמעה ריוות גם לפני שיצאה מביתה. אמירות אלה מתישבות עם גרסאות המתלוננים, לפחות במהלך מהלך

הairoע הראשון נורו תחילה יriot לכיווןם של המתלוננים בסמוך לרכב שהוצאה - שככל הנראה han שהairoע את ס' משנהה, ולאחר מכן נורו יriot נוספת בitem של המתלוננים מכיוון "הكونטינר" בו מתגורר המערער 2 (המצו' בסמוך לבתו של המערער 1). משכך, גם בטענה זו לא מצאת המשמע.

יתרה מכך, אף לו הייתה מנוחה לזכות המערערים כי יש בפוגמים אלה כדי להפחית משמעותית את המשקל שיש להעניק לאמירויותה של ס', הרי שכך שעולה מהאמור לעיל, עדין ישן די ראות להרשעת המערערים בנסיבות המוחסמים להם.

.30. טענה נוספת מעלה המערערים היא כי בית משפט קמא לא נתן די משקל לתמיינות העולות מהשוואת גרסת המתלוננים לסרטוני מצלמות האבטחה של השכן. כך, נטען כי בעודם מתלוננים העידו בעדויותיהם כי באירוע ראשון המערערים לא עשו שימוש בכלי רכב; הסרטוני האבטחה נראה רכב נושא לכיוון בitem, עוצר למספר דקות ומשיך בנסיעתו, ולאחר מכן נראה הבזקי שריפה. כן נטען כי בעודם מתלוננים העידו שמקום האירוע היה מואר, הסרטוני מצלמות האבטחה המקומן נראה חושך. בנוסף, המערערים טוענים כי לאחר האירוע המתלוננים התקינו במקום פרוז'קטור כדי ליצור רושם של תאורה טובה, בעוד שבזמן האירוע לא הייתה תאורה במקום שאיפשרה את זיהוי המערערים.

לא מצאת המשמע בטענות אלה. בכל הנוגע לעניין השימוש ברכב, כפי שצוין לעיל, אין זה מן הנמנע כי בשל הלחץ והמתה בו היו שרוים המתלוננים בעת האירוע בו נורו לעברם יriot, יהיו קיימים אידויים כאלה ואחרים בנסיבות שמסרו ביחס לפרטי האירוע. בהקשר זה, מקובלת עלי קביעתו של בית משפט קמא לפיה אין מדובר בעניין מהותי שיש בו כדי לגרוע מאמינות עדויותיהם, אשר היו עקבות ביחס ללבת האירועים, וזאת את יתר הריאות והעדויות.

באשר לעניין התאורה, בית משפט קמא התייחס לכך בהרבה בהכרעת דינו, והגיע למסקנה כי הכוח לפני מעבר לכל ספק סביר שהנתנאים ששררו בעת האירועים אפשרו את זיהויים של המערערים. בין היתר, התייחס בית המשפט לחוקר המשטרה שערך את השחזרים עם העדים بصورة מדויקת ומפורטת. החוקר בבחן את מיקומם של כל אחד מהעדים בשעת האירועים, וכן בבחן את התאורה במקום בשעת לילה, את המרחקים ממקום, ואת יכולת לראות דבריהם. בנוסף, החוקר עימת את העדים עם סתרות כאלה ואחרות. בסופו של דבר הגיע החוקר למסקנה ברורה וחדר-משמעות כי ניתן היה בבירור לראות ולזהות את המערערים, בפרט בהתחשב בהיכרות האישית ביניהם בין העדים.

בית המשפט הוסיף כי החוקר נותר איתן בדעתו גם לאחר שעומת בחקירהו עם טענותיהם השונות של המערערים ביחס לתאורה. כן צוין כי כל ארבעת העדים אמרו מפורשות שוב ושוב כי הם זיהו את המערערים וכי התנאים היו ככל המאפשרים זיהוי. בית משפט קמא אף בבחן את טענת המערערים לעניין הפרוז'קטור אשר לטענתם הוכח על ידי המתלוננים במקום רק לאחר קרות האירועים, והגיע למסקנה כי אין בה ממש.

מנגד, המערערים לא הציגו ראיות מספקות לכך שהנתנאים ששררו בעת התרחשות האירועים לא אפשרו את זיהויים. כך, המערערים לא הציגו ראיות משכנעות הסותרות את המרחקים הקצרים שהיו בין המתלוננים לבין המערערים בעת ביצוע המעשים; את ההיכרות הקרובה והאישית בין העדים לבין המערערים; את הימצאותם של מקומות או אחרים באותה מקום (לדוגמה האור שהגיע מכיוון "הكونטינר" בו מתגורר המערער 2, המוכיח כמה עשרות מטרים מביתם של המתלוננים, והאור שהגיע מהירח); ואת עדות החוקר שביקר בזירת האירוע והגיע למסקנה ברורה כי

התנאים ששררו במקום בעת האירועים אפשרים זיהוי. אשר על כן, גם לעניין זה לא ראוי מקום להתערבות במסקנה אליה הגיע בית משפט קמא.

31. לצד טענות אלה, מעלים הערערים טענות נוספות, ובכלל זאת: כי היה על בית משפט קמא להיעתר לבקשתם לבקר במקום האירועים; כי היה מקום לייחס לחובת המדינה את העובדה שלא הציגה חוות דעת נגדית לחוות דעת המומחה מטעם המערערים; וכי לא ניתן משקל מספק לטענה כי המתلونנים שיקרו כדי להפليل את המערערים. על רקע האמור לעיל, גם בטענות אלה לא מצאת הצדקה להתערבות בהכרעתו של בית משפט קמא.

32. לנוכח כל האמור, אציג לחברותי לדוחות את הערעור על הכרעת הדיון.

הערעור על גזר הדיון

33. באשר לערעור על גזר הדיון, אני סבורה כי גם דין להידחות._CIDOU, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בגזר דין שניית על ידי הערכאה הדינונית, אלא במקרים בהם נפללה טעות מהותית בגזר הדיון, או כאשר העונש שנגזר על ידיה חורג במידה משמעותית מדיניות הענישה הנוגגת או הרואה (ראו, למשל: ע"פ 1072/15 שנייס נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (10.11.2015); ע"פ 16/9079 מיארה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (9.3.2017); ע"פ 930/22 חטיב נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (31.7.2022)). איןני סבורה כי עניינו נמנה עם אותם במקרים הקיימים מצדיקים התערבות.

34. כזכור, המערערים הורשו בבחירה עבירות של החזקת ונשיאת נשך לפי סעיפים 144(א) ו-(ב) לחוק העונשין, ירי מנשך חמ באזר מגורים לפי סעיף 340(ב)(1) לחוק; והצתה לפי סעיף 448(א) לחוק.

35. בית משפט זה עמד פעמי אחד על החומרה הרבה הגלומה בעבירות נשך, אשר הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" בחברה הישראלית בכלל, ובמגזר הערבי בפרט. עבירות אלה טומנות בחובן פוטנציאלי פגעה בח'י אדם ובסלמות הגוף, ומעמידות בסכנה ממשית את ביטחון הציבור ואת הסדר הציבורי בכללות. כן הדגיש בית משפט זה כי חומרתן הרבה של עבירות הנשך אינה מסתכמת בנזק שנגרם בפועל ב מקרה הקונקרטי, אלא בפוטנציאלי הנזק שנובע מאותן עבירות (ראו מני רבים: ע"פ 3877/16 ג'באי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (17.11.2016) (להלן: עניין ג'באי); ע"פ 8045/17 בראנס נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (16.8.2018); ע"פ 3169/21 מדינת ישראל נ' אגבאריה, פסקה 6 (להלאן: עניין אגבאריה); ע"פ 20/7473 מדינת ישראל נ' מחאמיד, פסקה 24 (29.6.2021); ע"פ 2251/21 אבו עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (15.12.2021) (להלן: עניין אבו עראר); ע"פ 21/8172 ח'ג'אזי נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (15.5.2022) (להלן: עניין ח'ג'אזי); ע"פ 22/579 מדינת ישראל נ' טחאייה, פסקה 15 מדינת ישראל, פסקה 4103/22 מדינת ישראל נ' אמון, פסקה 9 (6.11.2022); ע"פ 22/6865 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 7 (17.1.2023) (להלן: עניין ג'בארין)).

דברים אלה תקפים ביתר שאת במקרים של ירי מנהק חם באזר מגורים - אשר כרוכות בסכנה של ממש לח"י אדם ועשויות להביא לפגיעה בחפים מפשע (ראו: ע"פ 05/6493 מוסא נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (22.2.2006) (להלן: עניין מוסא); ע"פ 20/6277 הייל נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (24.3.2021); עניין אגבאריה, בפסקה 7; ע"פ 35/5993 אבו סאלח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.11.2021); ע"פ 1682/22 סבג נ' מדינת ישראל, פסקה 35 (11.9.2022)). כן התייחס בית משפט זה באופן ספציפי להतגברות התופעה של שימוש בנשק חם כאמצעי לישוב סכטוכים, המביאה לפגיעה קשה בתחום הביטחון של כלל הציבור בישראל; והדגש את הצורך לפעול באופן נחרץ למיגורה (ראו: עניין מוסא, בפסקה 2; ע"פ 32/14 עמאש נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (17.9.2015); ע"פ 19/4406 מדינת ישראל נ' סובח, פסקאות 16-17 (5.11.2019) (להלן: עניין סובח); ע"פ 20/7473 עניין מחאמיד, בפסקה 24; ע"פ 22/1275 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (30.11.2022)).

36. חלק מהמאבק הנחוש לMINGOR עבירות הנשק, ניכרת בפסקה בשנים האחרונות מוגמה עקבית להחמרה הענישה בגין עבירות אלה, באופן שילום את מידת פגיעתן בערכיהם המוגנים ומנעו את התפשטותן. בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך בהטלת עונשי מאסר משמעותיים בגין עבירות אלה, וזאת כדי לחתם ביטוי עונשי הולם לחומרה היתרה הטמונה בעבירות אלה והן כדי להביא להרתעת היחיד והרבבים מפני ביצוען (ראו מני רבים: עניין ג'밸, בפסקה 6; ע"פ 17/8045 בראנטי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (16.8.2018) (להלן: עניין בראנטי); רע"פ 20/5613 אלהוזייל נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (25.8.2020); עניין סובח, בפסקה 17 לחוות דעתו של השופט י' אלרון ובחוות דעתו של השופט מ' מוז; ע"פ 21/147 מדינת ישראל נ' ביטון, פסקאות 7, 10 (14.2.2021); עניין אגבאריה, בפסקאות 6, 8; ע"פ 21/5993 אבו סאלח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.11.2021); עניין עראר, בפסקה 25; ע"פ 21/6068 מדינת ישראל נ' פקיה, פסקה 13 (19.12.2021); עניין חגי'אי, בפסקה 16; ע"פ 22/5602 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקאות 10-16 (14.9.2022); עניין ג'밸, בפסקאות 8-10)). חלק מוגמה זו אף נקבע כי בבואה של בית המשפט לגזור את דיןו של מי שהורשע בביצוע עבירות כאמור, עליו לחתם מעמד בכורה לשיקולי ההרתעה והאינטראס הציבורי (ראו, למשל: ע"פ 14/5643 עיסא נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (23.6.2015); עניין בראנטי, בפסקה 11; עניין אגבאריה, בפסקה 9; ע"פ 22/4077 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (28.7.2022)).

37. מגמת ההחמרה הקיימת בעבירות נשק קיבלה ביטוי בשנים האחרונות גם בחקיקה. כך, במסגרת תיקון מס' 132 לחוק העונשין משנת 2018, הוחמר באופן משמעותי העונש הקבוע בצדיה של עבירת הירי באזר מגורים לפי סעיף 340 לחוק מ刹那 מאסר אחת ל-5 שנים מאסר (חוק העונשין (תיקון מס' 132) (ירי מנהק חם), התשע"ח-2018).

בדברי ההסבר להצעת החוק, ציין כי עונש מאסר של שנה אחת "איןנו נותנים ביטוי הולם לחומרה הגלומה במעשה ירי שלא דין ולטיכון הгалום במעשה כאמור לפגיעה בערך המוגן שבבטיס העבירה - הגנה על חי' אדם... קל וחומר שסבירו כאמור גלום במקרה שבו הירי מנהק חם סיכון בפועל חי' אדם, למשל במקרה שבו יריות נורו לעבר ביתו של אדם במטרה להפחידו, בנסיבות שבהן לא ניתן לiyorה ניסיון לגרימת פציעה או חבלה חמורה לאדם" (דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 132) (ירי מנהק חם), התשע"ח-2018, ה"ח הממשלה 914, 914).

בהמשך למוגמה זו, חוק בדצמבר 2021 סעיף 144(ז) לחוק העונשין, הקובלע עונש מינימלי בגין עבירות נשק אשר לא יפחית מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם כן קיימים טעמים מיוחדים שיירשמו (חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשע"ב-2021). סעיף זה אומנם לא חל על המערערים בעניינו, ואולם יש בו כדי לשקוף את רצון החוק בଘירת הענישה בגין עבירות נשק.

38. זאת ועוד - גם במקרים לעבירת ההצעה בה הורשו המערערים مستמנת בעת האחרון מוגמה של החמרה

בunedה. בית משפט זה חזר והדגיש בהזדמנויות רבות את חומרתה הרבה של עבירה זו ואת הצורך להיאבק בה באמצעות ענישה ממשמעותית ומרתיעה. זאת, בשל פוטנציאל הנזק ההרסני הגלום בה, והיעדר יכולת לשלוט בתוצאותיה או לצפותן (ראו מני ריבים: ע"פ 16/16 6720 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 9 (7.3.2017); ע"פ 4743/22 מדינת ישראל נ' פלוני (להלן: ענין פלוני); ע"פ 22/22 5953 מדינת ישראל נ' עדוי, בפסקה 14 (2.2.2023)).

על המ██ונות הרבה הטמונה בעבירות הוצאה עמד לאחרונה השופט י' עמית בפסק הדין בענין פלוני:

מעשה הוצאה יוצר מצב ומקים סיכון שלאדם אין שליטה עליו - אש. רבות נכתב על המ██ונות שטמונה בעבירות הוצאה. האש היא אכזרית. היא חמוקמה. היא עצמתית. הסכנה הטמונה בה היא רבה, ותוצאותיה אין לשער. האש יכולה להתפשט תוך שניות ודקות. היא יכולה לגרום לנזק אדיר לרוכש. היא יכולה לגרום למוות. האש לא מבדילה בין אדם אחד לאחר, או בין מי שמעורב בסכסוך כלשהו - "היעד" של מבצע העבירה - לבין צד שלישי חסר מזל אשר היה במקום הלא נכון בזמן הלא נכון. לא בצד הביטוי "caso בשדה קוצים" מצא מקומו בשפטנו - באש יש פוטנציאל להרס ולחרבן, והיא מתרשת במיריות. מי שמבצע את עבירת הוצאה, למשעה לוקח בחשבון שמדובר השלכת הגפרור, הଘל, או הסיגר, משתנה נוסף נכנס לתמונה, עליו אין לו שליטה, ושنهזק הפוטנציאלי ממנו הוא רחב היקף - האש. האש היא מאבות הנזקיון במשפט העברי "תצא אש ומזכה קוצים ונאכל גDIS או הקמה" (שםות כ"ד, ה'). אויל גפרור שהוצאה להבה, ולא בצד אנו מוצאים בפסקה הנוגעת לעבירות הוצאה ביטויים בנוסח "ראשתה גפרור ואחריתה עלולה להיות שURI מות"; "מעשה הוצאה ראשיתו ידועה, ואחריתו מי ישורה" (שם, בפסקה 14; הפניות הושמטה).

כן צוין בפסקה כי "הוצאה נתפסת כעבירה חמורה, לא רק בשל הסכנה האינהרנטית הטבועה בה, אלא גם בשל המסר העברי הalars העולה ממנה, מסר שיש בו כדי להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחשות הביטחון האישי של הציבור.... לא בצד קבע המחוקק את העונש המרבי על עבירה זו ל-15 שנות מאסר, אף במקרים בהם לא הייתה כל כוונה לפגוע בנכס ציבורי או בני אדם" (ע"פ 12/11 4311 סורי נ' מדינת ישראל, בפסקה 3 (8.11.2012). ראו גם: ענין פלוני, בפסקה 16).

על רקע הדברים אלה, עולה כי החומרתו של בית משפט קמא בעונשם של המערערים עולה בקנה אחד עם המגמה הרווחת בפסקה.

39. אם בכך לא די, חומרתן הרבה של העבירות שביצעו המערערים נובעת לא רק מטיב העבירות בהן הם הורשו, אלא גם מהנסיבות בהן ביצעוו. כך, אין מדובר במידעה רגעית וחד-פעמיות של המערערים כי אם בנסיבות אשר ככל הנראה קדם להם תכנון מראש; ואשר בוצעו يوم אחר יום, מתוך מטרה לפגוע במערערים או למצער להלן עליהם אימים. המערערים ביצעו ירי בנסחן חם מספר רב של פעמים, ממתקnak קצר, לעברם של המתלוננים ולבערם בתיהם, ובכך העמידו את חייהם ואת ביטחונם של המתלוננים ושל בני משפחותיהם בסכנה ממשית. המערערים גם הציתו את רכבים של המתלוננים כשהוא חונה בקרבת ביתם, כאשר הסכנה להתקלות האש ולגרימת נזק ממשמעותי לרכוש ואף פגעה בח' אדם - הייתה גבוהה. רק בזול לא גרמו מעשייהם של המערערים לפגיעה בגוף ובנפש. נסיבות חמורות אלה מחייבות אף הן הטלת ענישה ממשמעותית והולמת, אשר יהיה בה כדי לשקף את הסכנה הרבה שיצרו המערערים ולהרטיעם מפני התנהגות דומה בעתיד.

40. מעבר לטיב העבירות ולנסיבות ביצוען, קיימים בעניינים של המערערים אף שיקולים נוספים שיש בהם כדי להציג החמרה בעונשם.

כך, ביחס למעערר 1 - יש לחת משקל גם לעברו הפלילי המכובד, הכלול בין השאר עבירות אלימות חמורות בגין הוא ריצה עוני מאסר; ולעובדה שהוא נמנע מלקחת אחריות על מעשיו ומלהביע חרטה. אך, העונש שנגזר על המערר 1 הוא חמור. עם זאת, בשים לב למכלול השיקולים האמורים ובראשם לשיקול ההרתעה - אינני סבורה כי הוא חורג באופן מהותי מדיניות העונשה הנוגגת והראיה, במידה המצדיקה את התערבותה ערכאת הערעור.

באשר למעערר 2, יש להביא בחשבון כשייקולים לחומרה את היעדר מוכנותו, גם בחילוף השנים, להכיר במעשהיו ולהביע חרטה; את הערכת שירות המבחן לפיו גורמי הסיכון במצבו לא פחתו וכי קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות; וכן את העבודה שלאחר גזר הדין נשוא הערעור דין הוא הורשע בביצוע עבירות חמורות נוספות, ובهن חבלה בAxisSize ברכב, תקיפה הגורמת חבלה של ממש וגניבת רכב. אומנם, מן העבר השני יש לחת משקל לשיקול לקולא את עובדת היותו של המערר 2 קטן (על סף בגירות) בעת ביצוע העבירות. עם זאת, בשים לב למכלול השיקולים שלועל, הנלוויים לחומרתם הרבה של המעשים שביצע ולפוטנציאלי הנזק הרבה הטמון בהם - אני סבורה כי היה מקום להחמיר בעונשו חרף גילו הצעיר. משכך, לא מצאת מקומ להתערב בגזר דיןו של בית משפט כאמור גם ביחס למעערר 2.

41. סוף דבר: לו תישמע דעתך, ידחה הערעור על שני חלקיו.

שופטת

השופטת ג' כנפי-שטייניץ:

אני מסכימה.

שופטת

השופטת י' וילנר:

אני מסכימה.

שופטת

הוחלט כאמור בפסק דין של השופטת ר' רונן.

ניתן היום, כ"ט בניסן התשפ"ג (20.4.2023).

שופטת

שופטת

שופטת
